

ສະຖາບັນຄຸ້ມຄອງນໍ້າສາກົນ-ອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້

ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ເພີ່ມຜົນຜະລິດກະສິກໍາ ທີ່ອີງໃສ່ນໍ້າຝົນເປັນຫຼັກ ໃນ ສ.ປ.ປ. ລາວ ໂດຍຜ່ານການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃຕ້ດິນແບບຍືນຍົງ

ໄລຍະເວລາ: ກໍລະກົດ 2012 – ທັນວາ 2015

ເຂດສຶກສາ: ພາຍໃນປະເທດ, ໂດຍມີຈຸດສຸມຢູ່ບ້ານເປົ້າຫມາຍໃນແຂວງ ວຽງຈັນ, ບໍລິຄໍາໄຊ ແລະ ຈໍາປາສັກ

ຜູ້ໃຫ້ທຶນ: ສູນຄົ້ນຄ້ວາກະສິກໍາສາກົນແຫ່ງປະເທດອົດສະຕາລີ (ACIAR)

ຄູ່ຮ່ວມວິໄຈ: ກົມ ຊົນລະປະທານ; ກົມ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ; ຄະນະ ວິທະຍາສາດສິ່ງແວດລ້ອມ-ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ; ສູນວິໄຈຄົ້ນຄ້ວານໍ້າໃຕ້ດິນ-ມະຫາວິທະຍາໄລແຂນແກ່ນ; ສະຖາບັນ ຍຸດທະສາດສິ່ງແວດລ້ອມ; ສູນພັດທະນາແມ່ນໍ້າຂອງ; ສະຖາບັນ ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ; ບໍລິສັດ ເທີນ-ຫິນບູນ ພາວເວີຈໍາກັດ; ພາກວິຊາ ວິສະວະກໍາແຫ່ງນໍ້າ-ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ

ຄວາມເປັນມາ:

ກະສິກໍາເປັນຂະແໜງການຕົ້ນຕໍໃນການປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາກອນສ່ວນໃຫຍ່ໃນ ສ.ປ.ປ. ລາວ. ແຕ່ຊາວກະສິກອນສ່ວນໃຫຍ່ສາມາດປູກພືດໄດ້ພຽງແຕ່ຊະນິດດຽວພາຍໃນໜຶ່ງປີ ໃນຕອນດິນທີ່ອາດຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງຂອງສະພາບອາກາດໄດ້. ເນື້ອທີ່ ທີ່ໄດ້ຮັບນໍ້າຊົນລະປະທານແມ່ນຍັງຖືວ່າຫນ້ອຍຫລາຍ ແລະ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນອີງໃສ່ແຫຼ່ງນໍ້າຈາກຫນ້າດິນ. ການພັດທະນານໍ້າໃຕ້ດິນສາມາດເປັນແຫຼ່ງສະໜອງນໍ້າເພື່ອເພີ່ມຜົນຜະລິດໃຫ້ແກ່ພືດ ແລະ ສັດຕ່າງໆໄດ້. ປະສິບການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃຕ້ດິນເຂົ້າໃນການຊົນລະປະທານແມ່ນຍັງມີຈໍາກັດຢູ່ ແຕ່ມັນອາດຈະໄດ້ຜົນດີ ຖ້າຄວາມຈໍາກັດທາງດ້ານວິຊາການ ແລະ ບັນຫາອື່ນໆ ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ ພ້ອມທັງເຂົ້າໃຈຕໍ່ກັບແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນທີ່ມີຢູ່ ແລະ ໄດ້ຮັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ.

ວິທີການວິໄຈ:

ການຄົ້ນຄ້ວານີ້ແມ່ນການສຶກສາແບບກ້ວາງເຊິ່ງພົວພັນຫລາຍອົງປະກອບ ເຊັ່ນ ຊີວະພິຊິກວິທະຍາ, ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆ ທາງດ້ານການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນານໍ້າໃຕ້ດິນ. ໂຄງການນີ້ປະກອບດ້ວຍ ທຶກ ເປົ້າຫມາຍຫຼັກ ຄື:

1. ການປະເມີນ ແລະ ຈັດບູລິມະສິດພື້ນທີ່ ທີ່ເໝາະສົມ:

ເປົ້າຫມາຍນີ້ແມ່ນເພື່ອຄັດເລືອກເອົາພື້ນທີ່ ທີ່ເໝາະສົມ ໃນການພັດທະນານໍ້າໃຕ້ດິນ ໂດຍການຄໍານຶງເອົາຫລາຍປັດໃຈ ທີ່ບໍ່ພົວພັນເຖິງ ທໍລະນີວິທະຍາສາດທາງນໍ້າ ເຊິ່ງໄດ້ແກ່ ດິນ, ການນໍາໃຊ້ດິນ, ຄວາມເປັນໄປໄດ້ດ້ານການຊົນລະປະທານ, ການເຂົ້າເຖິງຕະຫລາດ ແລະ ອື່ນໆ. ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ເຕັກນິກດ້ານ RS ແລະ GIS ລວມທັງ ການລົງພາກສະໜາມ ຈະໄດ້ຖືກນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການສ້າງແຜນທີ່ ທີ່ເໝາະສົມ ໃນການພັດທະນານໍ້າໃຕ້ດິນ. ໃນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ, ຂໍ້ມູນທັງໃຫມ່ ແລະ ທີ່ມີຢູ່ແລ້ວຈະໄດ້ຮັບການເກັບກໍາ-ສັງລວມ ແລະ ຈັດເກັບໃຫ້ເປັນລະບົບຖານຂໍ້ມູນ ເປັນຢ່າງດີ.

2. ການປະເມີນໂຄງການທົດລອງ:

ໂຄງການທົດລອງການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃຕ້ດິນເຂົ້າໃນການກະສິກໍາໃນສອງເຂດແມ່ນໄດ້ເລີ່ມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຕິດຕາມທາງດ້ານວິຊາການ ແລະ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ. ເຂດສຶກສາແຫ່ງໜຶ່ງແມ່ນຢູ່ເຂດພື້ນທີ່ຕໍ່າໃນແຂວງ ວຽງຈັນ ແລະ ອີກແຫ່ງໜຶ່ງແມ່ນຢູ່ເຂດພື້ນທີ່ສູງໃນແຂວງ ບໍລິຄໍາໄຊ, ໂດຍມີ ຊຸມຊົນເຂົ້າຮ່ວມໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຕ່າງໆ ພ້ອມທັງ ການຄຸ້ມຄອງນໍ້າໃຕ້ດິນ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບດີຂຶ້ນ.

3. ໂອກາດ ແລະ ຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກ ໃນການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃຕ້ດິນເຂົ້າໃນການກະສິກໍາ:

ໂຄງການນີ້ຍັງມີເປົ້າໝາຍທີ່ຈະສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈເພີ່ມຕື່ມທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃນການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃຕ້ດິນເຂົ້າໃນການກະສິກໍາ. ໂຄງການນີ້ຍັງມີເປົ້າໝາຍທີ່ຈະຊອກຮູ້ເຖິງບັນຫາຕ່າງໆທີ່ຖ່ວງດິນການພັດທະນານໍ້າໃຕ້ດິນ ຈົນຮອດປະຈຸບັນ ໂດຍລະອຽດ. ກິດຈະກຳຫຼັກລວມມີ ການວິເຄາະລະບົບການກະສິກໍາໃນຂັ້ນຄົວເຮືອນ ແລະ ຂັ້ນບ້ານ, ການສຶກສາແນວຄວາມຄິດຂອງຫລາຍພາກສ່ວນ ທີ່ມີຕໍ່ກັບນໍ້າໃຕ້ດິນ ແລະ ການຊົມໃຊ້ ເຂົ້າໃນການກະສິກໍາ ແລະ ຄົວເຮືອນ, ແລະ ການຈັດກຸ່ມສົນທະນາບັນຫາ.

4. ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນະໂຍບາຍນໍ້າໃຕ້ດິນ:

ເປົ້າໝາຍນີ້ປະກອບມີການປະເມີນລະບຽບການ ແລະ ນະໂຍບາຍຕ່າງໆທີ່ມີຢູ່ໂດຍລະອຽດ (ທັງພາຍໃນ ແລະ ນອກຂອບເຂດຂະແໜງການນໍ້າ), ແລະ ຄວາມສອດຄ່ອງຕໍ່ກັບສະພາບທີ່ມີການຊົມໃຊ້ນໍ້າທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນໃນຂະແໜງກະສິກໍາ ແລະ ຂະແໜງການຍ່ອຍອື່ນໆ. ກິດຈະກຳຫຼັກລວມມີການສຶກສາວິໄຈບົດ, ການສຳພາດ, ການລົງສະໜາມ ແລະ ການຈັດສຳມະນາຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ. ການສຶກສາປຽບທຽບ ແລະ ແລກປ່ຽນບົດຮຽນຕ່າງໆແມ່ນຖອດຖອນຈາກພາກພື້ນອື່ນ (ເຊັ່ນ ອາຊີໃຕ້) ທີ່ມີການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃຕ້ດິນຢ່າງຫລວງຫລາຍ.

5. ການປະເມີນ ແລະ ແບບຈຳລອງແບບຍືນຍົງ:

ການປະເມີນຄວາມຍືນຍົງຂອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າໃຕ້ດິນກ່ຽວກັບນໍ້າໃນການເພີ່ມລະບົບຜົນລະປູກ ແມ່ນໄດ້ຄຳນຶງເຖິງອັດຕາການຄືນຕົວຂອງນໍ້າໃຕ້ດິນ ໂດຍທຳມະຊາດ, ປະເພດຜົນລະປູກ, ເຂດທີ່ຈະໄດ້ຮັບຊົນລະປະທານແບບຍືນຍົງ, ຜູ້ນໍາໃຊ້ນໍ້າອື່ນໆ, ບັນຫາຄຸນນະພາບນໍ້າ ແລະ ຫມາກຜົນທາງດ້ານລະບົບນິເວດວິທະຍາ/ສະພາບແວດລ້ອມ. ວິທີການວິເຄາະແບບປະຖົມປະຖານເພື່ອປະເມີນການຄືນຕົວຂອງຊັບພະຍາກອນ ແມ່ນໄດ້ຮັບການທົດສອບໄປຄຽງຄູ່ກັບວິທີການດ້ານສະຖິຕິຕ່າງໆ.

6. ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ, ການເຝິກອົບຮົມ ແລະ ເສີມສ້າງສະຖາບັນຕ່າງໆ:

ຄວາມອາດສາມາດພາຍໃນຂະແໜງການຍ່ອຍຂອງນໍ້າໃຕ້ດິນແມ່ນຍັງຕໍ່າຫລາຍ. ໂຄງການໄດ້ຈັດການເຝິກອົບຮົມສະເພາະດ້ານໃຫ້ສະມາຊິກ ແລະ ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຫຼັກອື່ນໆ ເຊິ່ງກວມເອົາດ້ານທິດສະດີ ແລະ ພາກປະຕິບັດ ບໍ່ວ່າຈະເປັນດ້ານຄວາມຮູ້ເບື້ອງຕົ້ນຂອງແບບຈຳລອງ ເຖິງ ການບໍລິຫານຈັດການ ແລະ ຫົວຂໍ້ສະເພາະດ້ານອື່ນໆ. ການລົງພາກສະໜາມເພື່ອສ້າງການພົວພັນ ແລະ ຖອດຖອນບົດຮຽນນຳບັນດາໂຄງການອື່ນໃນປະເທດອ້ອມຂ້າງກໍໄດ້ຮັບການຈັດຂຶ້ນ. ໂຄງການນີ້ຍັງໄດ້ຊ່ວຍສົ່ງເສີມສະມາຊິກຄົນລາວໃຫ້ເຂົ້າເຖິງການສຶກສາຂັ້ນສູງ ແລະ ໂອກາດໃນການເຝິກງານຕ່າງໆ, ພ້ອມນັ້ນຍັງໄດ້ຮັບຄວາມສົນໃຈຈາກນັກສຶກສາຕ່າງປະເທດອີກດ້ວຍ.

ຫມາກຜົນ:

ດ້ານວິທະຍາສາດ, ການສຶກສາຄົ້ນຄວ້ານີ້ຈະສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈ ທາງດ້ານລະບົບທໍລະນີວິທະຍາທາງນໍ້າ; ເຂົ້າໃຈແຈ້ງເຖິງຄວາມຄິດຕໍ່ກັບນໍ້າໃຕ້ດິນ ແລະ ການນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນຫລາກຫລາຍສະຖານະການ; ໃຫ້ຮູ້ເຖິງຜົນດີ ແລະ ຜົນເສຍຂອງຊົນລະປະທານນໍ້າໃຕ້ດິນ; ບັນດາອຸປະກອນເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນການປະເມີນວິທີການທີ່ຈະບັນລຸການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ ຫຼີກລ້ຽງຜົນເສຍທາງດ້ານສະພາບແວດລ້ອມ; ແລະ ເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດທາງດ້ານວິຊາການ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆ ພາຍໃນລັດຖະບານ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດອື່ນໆ. ດ້ານນະໂຍບາຍ, ຜົນກະທົບຫຼັກແມ່ນຄາດວ່າຈະເກີດຂຶ້ນທາງດ້ານການຮັບຮູ້ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດີຂຶ້ນ ທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນນໍ້າໃຕ້ດິນ. ພ້ອມນີ້ ຜົນປະໂຫຍດຫຼັກທີ່ປະຊາຊົນຄົນທຸກຍາກຈະໄດ້ຮັບແມ່ນການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ, ການຮັບປະກັນດ້ານສະບຽງອາຫານ, ການດຳລົງຊີວິດທີ່ດີຂຶ້ນ, ແລະ ການທົນຕໍ່ກັບການປ່ຽນແປງຂອງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ.

ຖ້າທ່ານສົນໃຈຂໍ້ມູນເພີ່ມຕື່ມ, ເຊິນເຂົ້າໄປທີ່ <http://gw-laos.iwmi.org>

Australian Government
Australian Centre for International Agricultural Research

Research Program on Water, Land and Ecosystems
CGIAR

RESEARCH PROGRAM ON Climate Change, Agriculture and Food Security
CGIAR CCAFS

ຮູບພາບໂດຍ: ຮູບທີ 1,2: Jim Holmes/IWMI; ຮູບທີ 3: ບຸນມິ ມ້າວຄຳຜົວ/IWMI